

РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

УДК 340.143:351.74(477)

І.В. Опришко,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник, доцент,
заступник директора ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

ВІДОМЧА ЮРИДИЧНА НАУКА В СИСТЕМІ ОРГАНІВ МВС УКРАЇНИ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ

У статті розглянуто загальнотеоретичні підходи до визначення місця та ролі відомчої юридичної науки в системі органів МВС України. Проаналізовано стан розвитку науки в Україні. Визначено ключові елементи та рівні юридичної науки, зокрема її характерні властивості, поняття і сфери застосування в системі органів МВС України. Охарактеризовано нормативно-правову основу адміністративно-правового регулювання суспільних відносин у зазначеній сфері та запропоновано основні напрями її удосконалення.

Ключові слова: наука, юридична наука, адміністративно-правове регулювання, відомчий рівень, державна політика, Міністерство внутрішніх справ України.

В статье рассмотрены общетеоретические подходы к определению места и роли ведомственной юридической науки в системе органов МВД Украины. Проанализировано состояние науки в Украине. Определены ключевые элементы и уровни юридической науки, в том числе ее характерные свойства, понятие и сферы применения в системе органов МВД Украины. Дана характеристика нормативно-правовой основы административно-правового регулирования общественных отношений в указанной сфере и предложены основные направления ее совершенствования.

Ключевые слова: наука, юридическая наука, административно-правовое регулирование, ведомственный уровень, государственная политика, Министерство внутренних дел Украины.

Сьогодні становлення та розвиток України як демократичної і правової держави потребує відповідного інтелекту нації та належного розвитку національної науки, що безпосередньо слідує зі ст. 54 Конституції України, відповідно до якої держава має сприяти розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством [1].

За останні десятиліття вітчизняна наука пройшла досить складний, тернистий шлях від майже повної руйнації її матеріально-технічної бази до становлення окремих напрямів.

Характеризуючи стан розвитку науки в державі, необхідно відзначити, що в перші роки незалежності під час занепаду економіки наука в Україні зазнала значних втрат. І це стосується не тільки її матеріально-технічної бази. Майже

вдвічі скоротилася кількість наукових працівників. Була фактично зруйнована галузева наука. Практично повний розрив існуючих на теренах СРСР науково-виробничих зв'язків призвів до втрати академічними інститутами великого обсягу замовлень та, відповідно, фінансування з боку галузей.

Водночас набуття Україною незалежності мало й значний позитивний вплив на вітчизняну науку, оскільки завдяки розвитку науки країна в змозі мобілізувати кращі людські ресурси на вирішення багатьох актуальних проблем і спрямувати їх на створення високорозвиненого сучасного суспільства.

Насамперед значно оновилися сфера соціальних і гуманітарних досліджень, створені нові наукові установи відповідного профілю, українські вчені отримали можливість вільної інтеграції до світової наукової спільноти. А відчутне кількісне і якісне зростання міжнародних зв'язків, співпраці з провідними зарубіжними науковими центрами стало вагомим чинником підтримки на багатьох напрямках сучасного рівня наукових досліджень в Україні [2].

Сучасна українська наука станом на 2017 рік – це близько 94274 працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, із яких 59392 дослідники (63,0 %), 9144 техніки (9,7 %) та 25 738 осіб допоміжного персоналу (27,3 %), які працюють у понад 400 наукових установах та 200 закладах вищої освіти, приватних підприємствах недержавного сектору (малі підприємства, колективи яких вийшли з галузевих наукових установ чи академічних наукових установ, університетів), наукових та конструкторських підрозділів великих державних науково-виробничих підприємств Укроборонпрому тощо. При цьому питома вага докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук) серед виконавців НДР становила 27,7 %, серед дослідників – 44 % [3, с. 204; 4].

Бюджетне фінансування залишається одним із головних фінансових інструментів науково-технічної політики економічно розвинених країн, основною формою прямої державної підтримки науково-технологічного розвитку. Так, відповідно до ст. 48 Закону України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII “Про наукову і науково-технічну діяльність” держава забезпечує бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 % валового внутрішнього продукту України (ВВП) [5]. Водночас упродовж останніх років наукоємність ВВП залишається критично низькою, що призводить до втрачання наукою здатності виконувати економічну функцію. У 2017 р. цей показник був найнижчим та склав 0,45 %, ВВП (2016 р. – 0,48 %, 2015 р. – 0,55 %), у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,16 % ВВП (2016 р. – 0,16 %, 2015 р. – 0,20 %). При цьому, якщо розглядати розподіл видатків державного бюджету України на наукову сферу за головними розпорядниками у 2017 р., то для Міністерства внутрішніх справ України цей показник становив 55,6 млн грн (0,74 % питомої ваги розпорядника), з яких 49,65 млн грн із коштів загального фонду (0,98 % питомої ваги розпорядника) і 5,95 млн грн із коштів спеціального фонду (0,25% питомої ваги розпорядника) [6, с. 11, 92, 94].

В умовах українського державотворення рівень та розвиток науки визначають ступінь незалежності держави, стан її національної безпеки, в тому числі у правоохоронній сфері.

На сьогодні існує розуміння того, що наука – це сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення і теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність. Розглядаючи науку як систему знань, можна зазначити, що її загальною метою є опис, пояснення і прогнозування процесів та явищ дійсності, які становлять предмет її вивчення, на основі відомих і тих, що відкриваються нею, законів. Ця

мета опосередковується як суто теоретичними, так і практичними завданнями та потребами суспільного розвитку. Вона досягається у процесі творчої діяльності окремих науковців або їх колективів.

Проблеми становлення суверенної державності, формування вітчизняної політичної системи, системи публічної влади, правової системи, механізму її правового регулювання є такими ж актуальними для українського суспільства, як і проблеми організації здійснення соціально спрямованих ринкових перетворень економічних відносин. Ці питання становлять для вітчизняної юридичної науки об'єктивні предмети пізнання, які потребують сучасного як методологічного, так і безпосереднього пізнавального інструментарію.

Розбудова демократичної правової держави відбувається повільно, непослідовно, процеси реформування загальмовані, законодавство не завжди відповідає потребам суспільства і держави.

При цьому правоохоронна система теж отримала низку викликів, проявами яких є поява та розвиток нових форм злочинності, зростання тіньової економіки, правовий нігілізм, поширення корупції, торгівлі людьми, незаконної міграції тощо.

Наявний стан правопорядку в суспільстві має завжди аналізуватися з позиції багатофакторності причин та наслідків, тобто як результат історичного розвитку суспільних відносин у їхній взаємодії та цілісності.

Так, отримання нових знань з урахуванням та переосмисленням відповідних наукових досягнень попередніх років – це єдиний інтенсивний шлях розвитку системи правоохоронних органів України, який має сприяти професіоналізму її працівників та суттєво впливати на забезпечення належного рівня захисту особи та майна від протиправних посягань.

Ефективність державного механізму значною мірою залежить від його наукового забезпечення, одним із напрямів якого є відомча юридична наука як система знань про об'єктивні закономірності розвитку держави і права, їх місце і роль у суспільному житті.

У сучасній Україні юридична наука зорієнтована переважно на вітчизняний і зарубіжний досвід, ідеї та цінності права, держави, прав і свобод людини. Вона характеризується наявністю таких елементів:

об'єкт та предмет наукової діяльності;

зміст наукової діяльності;

суб'єкт наукової діяльності.

Загальними об'єктами юридичної науки є право і держава, а її предметом – основні змістові риси права і держави. Фактично два різних об'єкти (право і держава) досліджуються і пізнаються юридичною наукою з позицій єдиного предмета цієї науки як такі, що перебувають у діалектичному зв'язку між собою [7, с. 472].

Нині в українському суспільстві вже є певні інтелектуальні передумови, здобутки у більш загальних напрямках розвитку вітчизняної юридичної науки. Зокрема, проблемам щодо сутності, стану та розвитку юридичної науки, в тому числі відомчої, присвячені праці українських вчених, а саме І. Бацька, К. Беякова, В. Борисова, В. Волобуєва, В. Зеленецького, Б. Маліцького, В. Мамутова, В. Селіванова, В. Сіренка, В. Тація, Ю. Шемшученка, О. Ярмиша та інших.

У галузі юриспруденції наукова діяльність спрямована на дослідження розвитку держави і права, їх місця і ролі в суспільному житті, на розробку концепцій, пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення прав, регулювання

суспільних відносин тощо. Ця діяльність проводиться у спеціалізованих наукових установах та вищих навчальних закладах юридичного профілю.

Зміст наукової діяльності полягає в організації та проведенні наукової та науково-технічної роботи, результатом якої є нові знання, одержані в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксовані на носіях наук, інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічні дослідження, наукові відкриття тощо. Науково-прикладним результатом наукової діяльності є конструктивне чи технологічне рішення, експериментальний зразок, закінчене випробування, розробка, яка впроваджена або може бути впроваджена в суспільну практику. Науково-прикладний результат може бути у формі звіту, ескізного проекту, конструктора, або технологічної документації на науково-технічну продукцію, натурального зразка тощо.

Суб'єктами наукової і науково-технічної діяльності є вчені, наукові працівники, науково-педагогічні працівники, а також наукові установи, наукові організації, заклади вищої освіти III–IV рівнів акредитації, громадські наукові організації.

Вчений є основним суб'єктом наукової діяльності. Він обирає форми, напрями і засоби наукової діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей [8, с. 73–74].

Виходячи з цього, розрізняють такі рівні юридичної науки:

академічний рівень наукових установ (Інститут держави і права НАН України, Інститут економіко-правових досліджень НАН України, Академія правових наук України);

відомчий рівень наукових установ та закладів вищої освіти (Інститут законодавства Верховної Ради України, Київський та Харківський науково-дослідні інститути судової експертизи Мін'юсту України, Державний науково-дослідний інститут МВС України, Національна академія державного управління при Президентові України, Національна школа суддів України, Національна академія Генеральної прокуратури України, Національна академія внутрішніх справ, Національна академія Служби безпеки України та інші);

рівень профільних закладів вищої освіти (Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, Одеська національна юридична академія, Київський університет права НАН України, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка та інші; юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка, юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка та інші);

рівень авторських колективів;

індивідуальний рівень науковців.

У зв'язку з цим, на наше переконання, слід розглянути питання щодо поняття юридичної науки і сфери її застосування в системі Міністерства внутрішніх справ України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ (далі – МВС України та ЦОВВ).

Для наукових установ та закладів вищої освіти МВС України та ЦОВВ, як однієї з найважливіших ланок системи правоохоронних органів держави, характерним є відомчий рівень юридичної науки, який характеризується:

підпорядкованістю суб'єктів юридичної науки (наукових установ, закладів вищої освіти) безпосередньо МВС України або відповідному ЦОВВ;

реалізацією відомчої політики, яка спрямована на наукове, науково-технічне забезпечення якісного та ефективного функціонування МВС України та ЦОВВ; відповідністю наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок пріоритетним напрямом наукового забезпечення діяльності МВС України та ЦОВВ;

наявністю замовника на проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок в особі відповідного структурного підрозділу МВС України або ЦОВВ, який здійснює в подальшому приймання та впровадження їх результатів у практику;

здійсненням фінансового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення діяльності наукових установ та закладів вищої освіти за рахунок бюджетних коштів МВС України та ЦОВВ;

організацією і проведенням наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на інфраструктурній базі МВС України та ЦОВВ.

Сучасний стан наукових установ та закладів вищої системи МВС України зумовлює необхідність посилення координації наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності з метою розв'язання загальнодержавних завдань з охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг; захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні; цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності; міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, а також усунення дублювання наукової тематики, нераціонального використання наукового потенціалу.

На сьогодні нагальною потребою є забезпечення концентрації і підвищення ефективності використання наукового потенціалу для функціонування системи МВС України та ЦОВВ шляхом створення ефективного механізму взаємодії її суб'єктів, запровадження ефективної системи координації наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності, створення належних умов для впровадження результатів наукових досліджень у практику.

Наукова та науково-технічна діяльність у системі органів МВС України та ЦОВВ є інтелектуальною цілеспрямованою творчою роботою, що здійснюється у формі фундаментальних і прикладних наукових досліджень та спрямовується на одержання і використання нових знань стосовно функціонування системи зазначених органів, а також забезпечення виконання покладених на них завдань і функцій.

Якість та результативність відомчої юридичної науки в сфері діяльності системи МВС України та ЦОВВ тісно пов'язана з відповідним механізмом адміністративно-правового регулювання її організації та управління, від чого залежить ефективність роботи зазначених органів, їх інформаційно-аналітична та прогностична здатність, кадрова, правова, матеріально-технічна і фінансова забезпеченість.

Вирішення цих питань має сприяти удосконаленню системи МВС України та ЦОВВ у напрямі їх відповідності сучасним потребам і викликам сьогодення, оскільки курс нашої держави на євроінтеграцію потребує сучасних змін соціально-

економічних і політико-правових умов їх функціонування, детермінує потребу нових адекватних підходів до протидії злочинності, та забезпеченню публічної безпеки і порядку [9, с. 89–90].

При цьому наука у системі МВС України та ЦОВВ інтегрується в існуючу систему наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності на засадах єдиної нормативно-правової бази, яка забезпечує ефективність її управлінської діяльності у цій сфері.

З позиції адміністративно-правового регулювання, нормативно-правову основу такої діяльності складає сукупність адміністративно-правових норм, які спрямовані на регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі формування та реалізації відомчої політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності з метою оптимального використання наукового потенціалу під час проведення наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, а також створення умов для підвищення їх ефективності й упровадження досягнень науки і техніки в практичну діяльність системи органів МВС України та ЦОВВ [10, с. 120, 163].

Така основа включає в себе Конституцію України [1], Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII “Про наукову та науково-технічну діяльність” [5], Закон України від 11 липня 2001 р. № 2623-III “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” [11], Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII “Про вищу освіту” [12], Закон України від 25 червня 1993 р. № 3322-XII “Про науково-технічну інформацію” [13], постанову Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 “Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів” [14], постанову Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)” [15], наказ МВС України від 16 березня 2015 № 275 “Про затвердження переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015–2019 років” [16], наказ МВС України від 15 травня 2007 р. № 154 “Про організацію наукової діяльності в системі МВС України” [17] та інші нормативно-правові акти з питань правоохоронної, наукової і науково-технічної діяльності, освіти, захисту авторських і суміжних прав тощо.

На сучасному етапі розвитку відомчої науки в системі МВС України та ЦОВВ доцільним вбачаються такі напрями удосконалення нормативно-правового регулювання в сфері наукової, науково-технічної і науково-організаційної діяльності:

забезпечення дійсної ієрархічності нормативно-правових актів, а відтак сконцентрованого впливу їх юридичної сили на відповідні суспільні відносини; забезпечення належної правотворчої діяльності, відповідності змісту нормативних документів вимогам нормотворчої техніки;

унеможливлення дублювання і протиріч у приписах нормативно-правових актів;

урахування загальних тенденцій розвитку сучасної системи права і законодавства у відомчій правотворчості [18, с. 178, 182–183].

Сьогодні основними завданнями удосконалення наукової та науково-технічної діяльності в системі МВС України та ЦОВВ є актуалізація змісту фундаментальних і прикладних наукових досліджень, спрямованих на розв’язання найбільш важливих проблем практичної діяльності цих органів відповідно до їх завдань, функцій та компетенції у межах визначених пріоритетних напрямів наукового і науково-

технічного забезпечення їх функціонування та на виконання наданих ними замовлень.

Тому важливим питанням подальшого удосконалення системи МВС України та ЦОВВ є забезпечення формування та реалізації єдиної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності.

Результатом реформування органів внутрішніх справ, яке розпочалося в березні 2014 р., стало утворення нової системи МВС України та ЦОВВ, яка забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах:

1) охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

2) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

3) цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [19].

У зв'язку з цим у відомчій науці мають бути задіяні фахівці, які мають достатній досвід, обізнаність і здатність до творчого вирішення проблемних питань діяльності системи органів МВС України та ЦОВВ у боротьбі зі злочинністю, забезпеченням публічної безпеки і порядку.

Водночас наслідком розгалуженості сфер діяльності МВС України та ЦОВВ стала відособлена діяльність відповідних галузевих наукових установ і закладів вищої освіти, які здійснюють свою діяльність відповідно до чинного законодавства та в межах компетенції. Нині у підпорядкуванні МВС України та ЦОВВ є два науково-дослідні інститути, 11 закладів вищої освіти, 25 науково-дослідних експертно-криміналістичних центрів, а також казенне науково-виробниче об'єднання "Форт".

Це призводить, зокрема, до невизначеності у пріоритетних напрямках наукової діяльності, дублювання наукових і науково-технічних досліджень.

Отже, відсутність інтеграції та належної взаємодії між науковими установами та закладами вищої освіти МВС України та ЦОВВ негативно впливає на вирішення завдань наукового, науково-технічного та освітнього забезпечення їх діяльності.

Крім того, правові засади таких форм державного регулювання, як прогнозування, планування та програмування науки в Україні, є на сьогодні певною мірою декларативними, оскільки відсутні відповідні практичні механізми їх реалізації і відповідні заходи контролю за їх дотриманням і виконанням, у тому числі в системі МВС України та ЦОВВ. Тому слід погодитися з думкою окремих науковців, які вважають за доцільне внести зміни і доповнення до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" та закріпити в ньому такі форми державного регулювання наукової та науково-технічної діяльності, як прогнозування, стратегічне планування та цільове програмування.

Слід також звернути увагу на необхідність розробки стратегічних і концептуальних напрямів розвитку відомчої науки, її інтеграції у європейський науково-освітній простір як основи для визначення пріоритетів щодо реформування наукової і науково-технічної діяльності, підвищення ефективності використання

наукового потенціалу й упровадження досягнень науки і техніки в практичну діяльність системи органів і підрозділів МВС України та ЦОВВ [10, с. 136].

Тому основною метою подальшого удосконалення наукової та науково-технічної діяльності в МВС України та ЦОВВ є забезпечення концентрації і підвищення ефективності використання наукового потенціалу для забезпечення їх діяльності шляхом створення ефективного механізму взаємодії суб'єктів усіх форм наукової діяльності в МВС України та ЦОВВ, запровадження ефективної та дієвої системи координації цієї діяльності, її планування та контролю, нормативно-правового забезпечення, а також створення належних умов для впровадження результатів наукових досліджень у практику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Академік Борис Патон: “Наука стане пріоритетом – без цього Україна не матиме майбутнього, на яке заслуговує”. Урядовий кур’єр. 2011. 6 серпня. № 143 (4541); Україна на мапі наукового світу. Дзеркало тижня. 2011. 20 травня. № 18.
3. Україна в цифрах. 2017. Статистичний збірник. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/08/Ukr_cifra_2017_u.pdf. 241 с. (дата звернення: 12.11.2018).
4. Наука в Україні. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ nauka/nauka/nauka-v-ukraїni> (дата звернення: 12.11.2018).
5. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2016. № 3. Ст. 25.
6. Стан розвитку науки і техніки, результати наукової і науково-технічної діяльності за 2017 рік: аналітична довідка. К.: Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/AD_NAUKA_2017.pdf. 122 с. (дата звернення: 12.11.2018).
7. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: Укр. енцикл. 1998. Т. 6: Т–Я. 2004. 765 с.
8. Юридична енциклопедія: в 6 т/ редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. К.: Укр. енцикл. 1998. Т. 4: Н–П. 2002. 720 с.
9. *Опришко І.В.* Відомча юридична наука в сфері діяльності органів внутрішніх справ та основні напрями її реалізації: Вісник Луганського держ. ун-ту внутр. справ імені Е.О. Дідоренка. Спец. випуск. 2010. № 4. С. 89–101.
10. *Плугатар Т.А., Скоробагатько О.В.* Наукове забезпечення функціонування системи Міністерства внутрішніх справ України: адміністративно-правове регулювання: монографія. ДНДІ МВС України. Вінниця, ТОВ “Нілін-ЛТД”, 2016. 200 с.
11. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2001 р. № 2623-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 48. Ст. 253.
12. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. Ст. 2004.
13. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25 червня 1993 р. № 3322-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1993. № 33. Ст. 345.
14. Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів: постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567. URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF> (дата звернення: 15.11.2018).
15. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF> (дата звернення: 15.11.2018).
16. Про затвердження переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015–2019 років: наказ МВС України від 16 березня 2015 р. № 275. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=09SRF3227F> (дата звернення: 15.11.2018).
17. Про організацію наукової діяльності в системі МВС України: наказ МВС України від 15 травня 2007 р. № 154. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/naukova%20diyalnist/documents/nak_154.pdf (дата звернення: 15.11.2018).
18. Організаційно-правове забезпечення навчально-виховного процесу та науково-дослідної діяльності у вищих навчальних закладах МВС України: навч. посіб. / Т.О. Проценка, М.І. Іншин, О.М. Музичук, І.М. Шопіна; за заг. ред. Т.О. Проценка. Київ, Харків: ОСН, 2010. 206 с.

19. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. Офіційний вісник України. 2015. № 89. Ст. 2972.

REFERENCES

1. Constitution of Ukraine. Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine. 1996. No 30. Art. 141 [in Ukrainian].
2. Akademik Borys Paton: “Nauka stane priorytetom – bez tsoho Ukrayina ne matyme maybutnoho, na yake zasluhovuye”. Academician Boris Paton: “Science will become a priority – without this Ukraine will not have a future which deserves”. Government Courier. August 6th, 2011. No 143 (4541); Ukraine on the map of the scientific world. Mirror of the Week. 2011. May 20. No 18 [in Ukrainian].
3. Ukraina v tsyfrakh. 2017. “Ukraine in Figures”. 2017. Statistical collection. State Statistics Service of Ukraine. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/08/Ukr_cifra_2017_u.pdf -241 p. (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
4. Nauka v Ukrayini. “Science in Ukraine”. Ministry of Education and Science of Ukraine. URL: <https://mon.gov.ua/ru/nauka/nauka/nauka-v-ukrayini> (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
5. About Scientific, Scientific and Technical Activities: Bill of Ukraine dated November 26, 2015, No 848-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VR). 2016. No 3. Art. 25 [in Ukrainian].
6. Stan rozvytku nauky i tekhniky, rezultaty naukovoyi i naukovo-tekhnichnoyi diyalnosti za 2017 rik. “Status of the Development of Science and Technology, the Results of Scientific, Scientific and Technological Activities for 2017: an Analytical Statement”. K.: Ministry of Education and Science of Ukraine URL: <https://mon.gov.ua/> 122 p. (Date of Application: 12.11.2018) [in Ukrainian].
7. Legal Encyclopedia: in 6 vol. / Y.S. Shemshuchenko (head editor) and others. K.: Ukr. Encyclopedia, 1998. Vol. 6: T–Ya. 2004. 765 p. [in Ukrainian].
8. Legal Encyclopedia: in 6 vol. / Y.S. Shemshuchenko (head editor) and others. K.: Ukr. Encyclopedia, 1998. Vol. 8: H–II. 2002. 720 p. [in Ukrainian].
9. *Opryshko, I.V.* (2010) Vidomcha yurydychna nauka v sferi diyalnosti orhaniv vnutrishnikh sprav ta osnovni napryamy yi realizatsiy. “Departmental Law Science in the Sphere of Activity of the Bodies of Internal Affairs and the Main Directions of Its Implementation”. Herald of the Luhans'k State University MIA Ukraine named after E.O. Didorenko 4, 89–101 [in Ukrainian].
10. *Pluhatar, T.A., Skorobahatko, O.V.* (2016) Naukove zabezpechennya funktsionuvannya systemy Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayiny: administratyvno-pravove rehulyuvannya. “Scientific Support of Functioning of the System of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Administrative and Legal Regulation”: monograph / Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Vinnytsia. 200 p. [in Ukrainian].
11. About Priority Areas of Science and Technology Development: Bill of Ukraine dated July 11, 2001 No 2623-III. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VR). 2001. No 48. Art. 253 [in Ukrainian].
12. About Higher Education: Bill of Ukraine dated July 1, 2014 No 1556-VII. Bulletin of the Verkhovna Rada (VR). 2014. No 37–38. Art. 2004 [in Ukrainian].
13. About Scientific and Technical Information: Bill of Ukraine dated June 25, 1993, No 3322-XII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VR). 1993. No 33. Art. 345 [in Ukrainian].
14. About Approval of the Procedure for Awarding Scientific Degrees: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 24, 2013 No 567. URL: <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/567-2013-%D0%BF> (Date of Application: 15.11.2018) [in Ukrainian].
15. About Approval of the Procedure for Preparing Graduates of Higher Education in the Degree of Doctor of Philosophy and Doctor of Science in Higher Educational Institutions (Scientific Institutions): Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 23, 2016 No 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF> (Date of Application: 15.11.2018) [in Ukrainian].
16. About Approval of the List of Priority Directions of Scientific Support of the Activity of the Bodies of Internal Affairs of Ukraine for the period of 2015–2019: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated March 16, 2015, No 275. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=09SRF3227F> (Date of Application: 15.11.2011) [in Ukrainian].
17. About the Organization of Scientific Activity in the System of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated May 15, 2007, No 154 URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/ (Date of Application: 15.11.2011)[in Ukrainian].
18. Orhanizatsiyno-pravove zabezpechennya navchalno-vykhovnoho protsesu ta naukovo-doslidnoyi diyalnosti u vyshchikh navchalnykh zakladakh MVS Ukrayiny. “Organizational and Legal Support of the Educational Process and Research Activity in Higher Educational Institutions of the Ministry of

Internal Affairs of Ukraine”: manual / T.O. Protsenko, M.I. Inshyn, O.M. Muzychuk, I.M. Shopina; editor N.O. Protsenko. Kyiv – Kharkiv: BSP, 2010. 206 p. [in Ukrainian].

19. About Approval of the Regulation on the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated October 28, 2015, No 878. Official Bulletin of Ukraine. 2015. No 89. Art. 2972 [in Ukrainian].

UDC 340.143:351.74(477)

I.V. Opryshko,

Candidate of Law, Senior Research Associate, Docent, Co-Chief of Director,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-6425-4494

DEPARTMENTAL LEGAL SCIENCE IN THE SYSTEM OF THE BODIES MIA UKRAINE: GENERAL THEORETICAL APPROACHES

Paper considers general theoretical approaches to the definition of the place and role of departmental legal science in the system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

The state of science development in Ukraine is analyzed; legal science, its elements and levels are characterized.

The concept of legal science, certain features and areas of its application in the system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are considered.

It is noted that science in the system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine is integrated into the existing system of scientific, scientific-technical and scientific-organizational activities on the basis of a single legal and regulatory framework.

From the point of view of an administrative and legal regulation, legal and regulatory framework for such activities is a code of administrative and legal rules aimed at the regulation of social relations arising in the process of formation and implementation of departmental policy in the field of scientific and scientific technical activities in order to optimize the use of scientific potential while conducting scientific research and scientific and technological (experimental) developments, as well as the creation of conditions for the improvement of their efficiency and implementation of the achievements of science and engineering into the practical activity of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

By description of the legal and regulatory framework of the administrative and legal regulation of social relations in this sphere, the main directions of its improvement are suggested.

This led to the conclusion that the main aim of further improvement of scientific, scientific and technical activity in the system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine is to ensure concentration and increase of the efficiency of the use of scientific potential for ensuring their activity by creating an effective mechanism of an interaction of the subjects of all forms of scientific activity in the system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, implementation of an effective and efficient system of coordination of this activity, its planning and control, legal regulation, as well as the creation of tax everyday conditions for the implementation of the results of scientific research into practice.

Keywords: science, jurisprudence, administrative and legal regulation, departmental level, state policy, Ministry of Internal Affairs of Ukraine.